

שבת דף מט

בזמן שהן לחין.

שאלה: איבעיא להו: לחין מחמת עצמן, או דילמא: לחין מחמת דבר אחר?
נסיין להכריע ממשנתינו: תא שמע: **לא בתבן ולא בזגים ולא במוכין ולא בעשבים בזמן שהן לחין.**
 אי אמרת בשלמא לחין מחמת דבר אחר - שפיר, אלא אי אמרת לחין מחמת עצמן -
 מוכין לחין מחמת עצמן היכי משכחת לה?
דחייה: ממרטא דביני אטמי.

עוד נסיון להכריע: והא דתני רבי אושעיא: **טומנין בכסות יבשה ובפירות יבשין, אבל לא בכסות לחה ולא בפירות לחין.** כסות לחה מחמת עצמה היכי משכחת לה?
דחייה: ממרטא דביני אטמי.

משנה. **טומנין בכסות, ובפירות, בכנפי יונה, ובנסרת של חרשים, ובנעורת של פשתן (דקה): רבי יהודה אוסר בדקה ומתיר בגסה.**

גמרא. אמר רבי ינאי: תפילין צריכין גוף נקי כאלישע בעל כנפים.

מאי היא? אביי אמר: שלא יפיח בהן. רבא אמר: שלא יישן בהן.

ואמאי קרי ליה בעל כנפים? סיפור עם הרומאים

מאירי - תפילין צריך הנושאם להיותו נקי מעבירות ומהרהורים רעים עד שלא יתחלל שם שמים על ידו להיותו רשע בצורת צדיק בברייתא אמרו לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא שלא תהא מתעטף בציצית ומניח תפילין והולך ומרמה את הבריות ונמצאת נושא שם שמים לשקר

משנה.

שלחין	טומנים ומטלטלים
גיזי צמר	טומנים ואין מטלטלים
	כיצד הוא עושה? נוטל את הכסוי והן נופלות.
	רבי אלעזר בן עזריה אומר: קופה - מטה על צדה ונוטל, שמא יטול ואינו יכול להחזיר.
	וחכמים אומרים: נוטל ומחזיר.

שאלה: יתיב רבי יונתן בן עכנאי ורבי יונתן בן אלעזר, ויתיב רבי חנינא בר חמא, גביהו, וקא מיבעיא להו: שלחין של בעל הבית תנן, אבל של אומן כיון דקפיד עליהו - לא מטלטלין להו או דילמא של אומן תנן, וכל שכן של בעל הבית?

שתי תשובות:

רבי יונתן בן אלעזר	רבי חנינא בר חמא
מסתברא, של בעל הבית תנן, אבל של אומן - קפיד עליהו	אבא שלחא הוה, ואמר: הביאו שלחין ונשב עליהן - של אומן גם מותר

קושי על ר' חנינא: מיתיבי: **נסרין של בעל הבית - מטלטלין אותן ושל אומן אין מטלטלין אותן, ואם חישב לתת עליהן פת לאורחין - בין כך ובין כך מטלטלין.**

תירוצ: שאני נסרים דקפיד עליהו.

נסיין להכריע מברייתא: תא שמע: **עורות, בין עבדין ובין שאין עבדין - מותר לטלטלן בשבת, לא אמרו עבדין - אלא לענין טומאה בלבד.** מאי לאו: לא שנא של בעל הבית, ולא שנא של אומן!
דחייה: לא, של בעל הבית.

קושי: אבל של אומן מאי - אין מטלטלין? אי הכי, הא דתני **ולא אמרו עבדין אלא לענין טומאה בלבד**, - לפלוג וליתני בדידה: במה דברים אמורים - בשל בעל הבית, אבל בשל אומן - לא. **תירוצ:** כולה בבעל הבית קמיייר.

ענין זה מחלוקת תנאים: כתנאי: **עורות של בעל הבית - מטלטלין אותן, ושל אומן - אין מטלטלין אותן.** רבי יוסי אומר: אחד זה ואחד זה - מטלטלין אותן.

שאלה: הדור יתבי וקמיבעיא להו: הא דתנן **אבות מלאכות ארבעים חסר** אחת כנגד מי?
תשובה:

רבי חנינא בר חמא	רבי יונתן ברבי אלעזר כך אמר רבי שמעון ברבי יוסי בן לקוניא
כנגד עבודות המשכן	כנגד מלאכה מלאכתו ומלאכתו שבתורה - ארבעים חסר אחת

חיזוק לדעה 1: תניא כמאן דאמר כנגד עבודות המשכן, דתניא: **אין חייבין אלא על מלאכה שכיוצא בה היתה במשכן, הם זרעו - ואתם לא תזרעו, הם קצרו - ואתם לא תקצרו, הם העלו את הקרשים מקרקע לעגלה - ואתם לא תכניסו מרשות הרבים לרשות היחיד. הם הורידו את הקרשים מעגלה לקרקע - ואתם לא תוציאו מרשות היחיד לרשות הרבים, הם הוציאו מעגלה לעגלה - ואתם לא תוציאו מרשות היחיד לרשות היחיד.**

קושי על דברי הברייתא: מרשות היחיד לרשות היחיד, מאי קא עביד?
תירוץ: אביי ורבא דאמרי תרוויהו, ואיתימא רב אדא בר אהבה: מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים.

מושגים

חיבור לעניין טומאה והזאה – בשעת מלאכה/שלא בשעת מלאכה
 תפילין צריכים גוף נקי
 אלישע בעל כנפיים
 נסרים/שלחין של בעל הבית או של אומן
 לט מלאכות כנגד מה?

